
Výběr z nově vydaných titulů¹

Tereza Menšíková, FF MU, Ústav religionistiky
e-mail: mensikova.terez@gmail.com

Nešpor, Z. R. (2020). *Česká a slovenská religiozita po rozpadu společného státu*. Praha: Nakladatelství Karolinum.

ISBN: 978-80-246-4555-1

Kniha analyzuje disparátní vývoj náboženství, církví a religiozity v České a Slovenské republice po rozpadu společného státu. Po přiblížení odlišné historie a společenského postavení církví a věřících v obou zemích autor podrobně analyzuje vývoj vztahů mezi státem a církvemi, jejich financování a ekonomický provoz, církve jako náboženské organizace a jejich společenské a kulturní působení, stejně jako proměňující se religiozitu a názory veřejnosti. Ukazuje, že v obou společnostech se prolínají sekularizační i desekularizační tendence a že české a slovenské církve, ale ani jejich sekulární protějšky často nedokázaly adekvátně reagovat na aktuální společenské potřeby.

Frankfurter, D. (Ed.) (2019). *Guide to the Study of Ancient Magic*.

Leiden – Boston: Brill.

ISBN: 978-90-04-17157-2

In the midst of academic debates about the utility of the term “magic” and the cultural meaning of ancient words like *mageia* or *khesheph*, this *Guide to the Study of Ancient Magic* seeks to advance the discussion by separating out three topics essential to the very idea of magic. The three major sections of this volume address (1) indigenous terminologies for ambiguous or illicit ritual in antiquity; (2) the ancient texts, manuals, and artifacts commonly designated “magical” or used to represent ancient magic; and (3) a series of contexts, from the written word to materiality itself, to which the term “magic” might usefully pertain. The individual essays in this volume cover most of Mediterranean and Near Eastern antiquity, with essays by both established and emergent scholars of ancient religions.

Fuchs, M. & Dalmia V. (Eds.) (2019). *Religious Interactions in Modern India*. New Delhi: Oxford University Press.

ISBN: 978-0-19-808168-5

Religions in South Asia have tended to be studied in blocks, whether in the various monolithic traditions in which they are now regarded, thus Hindu, Muslim, Buddhist, Sikh, Jain, Christian, or indeed in temporal blocks: ancient, medieval, modern. This volume seeks to look at relationships both within and between religions. It explores the diversity and the multiplicity within each tradition, the historical links between the various traditions which have crisscrossed the monoliths, but also the specific forms of their co-existence with each other, whether in accord or in antagonism. It views the interaction between ‘reformed’ and non-reformed branches within each of the modern monoliths, as for instance the Arya

¹ Texty anotací jsou převzaty od nakladatelů a oficiálních distributorů knih. Redakčně upraveno.

Samaj and the Sanatani positions within Hinduism. Its second major concern is to look for grounds shared in the process of modernizing. And finally, it also looks at the changing social and political frames of reference shared by both religious and secularist strands of thought.

**Jandáček, P., Hanker, M., Rýznar, A., & Mucha, Z. (2019). *Chapters from life of Tibetans*. Praha: Nakladatelství Karolinum.
ISBN: 978-80-246-4468-4**

E-kniha *Chapters from life of Tibetans* byla napsána magisterskými a doktorskými studenty tibetanistiky jako přehled, respektive učební pomůcka pro bakalářské studenty, kteří se poprvé setkávají s výukou tibetských kulturních reálií. Jejím cílem je stručně rekapitulovat život Tibetana od narození až do smrti a při tom se zaměřit na některé důležité aspekty tibetské kultury. V jedenácti kapitolách popisuje porod a péči o děti, přechodové rituály včetně svatby, rodinný život, zaměstnání, zábavu, příklady výročních a náboženských rituálů, smrt a pohřební rituály. Kromě toho chce publikace seznámit čtenáře s tibetskými termíny užívanými v daném kontextu a v literatuře, a dát tím náměty pro další četbu a konverzaci v tibetštině.

**Laack, I. (2019). *Aztec Religion and Art of Writing: Investigating Embodied Meaning, Indigenous Semiotics, and the Nahuatl Sense of Reality*. Leiden – Boston: Brill.
ISBN: 978-90-04-39145-1**

In her groundbreaking investigation from the perspective of the aesthetics of religion, Isabel Laack explores the religion and art of writing of the pre-Hispanic Aztecs of Mexico. Inspired by postcolonial approaches, she reveals Eurocentric biases in academic representations of Aztec cosmology, ontology, epistemology, ritual, aesthetics, and the writing system to provide a powerful interpretation of the Nahuatl sense of reality. Laack transcends the concept of “sacred scripture” traditionally employed in religions studies in order to reconstruct the Indigenous semiotic theory and to reveal how Aztec pictography can express complex aspects of embodied meaning. Her study offers an innovative approach to nonphonographic semiotic systems, as created in many world cultures, and expands our understanding of human recorded visual communication.

**Ondřej z Řezna, *Husitská kronika: Dialog o českém kacířství*.
Přel. J. Zachová & S. Černá (2019). Praha: Argo.
ISBN: 978-80-257-3076-8**

Kronika augustiniána-kanovníka Ondřeje z Řezna (1380–1438) představuje jeden z nejbarvitějších protihusitsky zaměřených textů. Autor v něm, především formou historek a karikatur, líčí počátky husitství a husitských válek. Účel jeho díla sahajícího do roku 1422 byl vrcholně propagandistický a stal se zdrojem informací a argumentů pro mnohé pozdější protihusitské i protireformační polemiky. Překlad kroniky je doplněn poznámkovým aparátem a úvodní studií.

Palma, A. (Ed.) (2019). *The Science of Religion: A Defence.*

Leiden – Boston: Brill.

ISBN: 978-90-04-38180-3

Donald Wiebe, Professor of Philosophy of Religion at Trinity College, University of Toronto, has spent much of his academic career arguing for a clear demarcation between Theology and Religious Studies. *The Science of Religion: A Defence* offers a brilliant overview of Professor Wiebe's contributions on methodology in the academic study of religion, of the development of his thinking over time, and of his intellectual commitment to 'a science of religion'. The work is divided into three parts. The first part identifies pertinent connections between 'religion', 'religious studies', and 'science' and why 'reductionism' in the academic study of religion, when properly applied, can bridge the explanatory gap between the sceptic and the devotee. The second part treats conceptual debates in the academic study of religion, with particular reference to the place of 'belief', 'understanding', and 'meaning' in the modern study of religion. The third part addresses the theological resistance to the scientific study of religion and how that resistance can be overcome. Finally, two new essays are included: a critique on 'The Preconceptions of a Science of Religion' by Anthony J. Palma, and an accompanying reply by Donald Wiebe.

Petersen, A. K., Sælid, G. I., Martin, L. H., Jensen, J. S., & Sørensen, J. (Eds.) (2019). *Evolution, Cognition, and the History of Religion: A New Synthesis.* Leiden – Boston: Brill.

ISBN: 978-90-04-38510-8

Evolution, Cognition, and the History of Religion: A New Synthesis comprises 41 chapters that push for a new way of conducting the study of religion, thereby, transforming the discipline into a genuine science of religion. The recent resurgence of evolutionary approaches on culture and the increasing acknowledgement in the natural and social sciences of culture's and religion's evolutionary importance calls for a novel epistemological and theoretical framework for studying these two areas. The chapters explore how a new scholarly synthesis, founded on the triadic space constituted by evolution, cognition, cultural and ecological environment, may develop. Different perspectives and themes relating to this overarching topic are taken up with a main focus on either evolution, cognition, and/or the history of religion.

Repstad, P. (Ed.) (2019). *Political Religion, Everyday Religion: Sociological Trends.* Boston: Brill.

ISBN: 978-90-04-39770-5

As the title suggests, *Political Religion, Everyday Religion: Sociological Trends* reflects upon two important trends that have recently emerged in the sociology of religion. Firstly, there is an increasing interest in the interplay between religion and politics. Religion has moved from being almost ignored by sociologists to being acknowledged – some would even say overrated – as an important political factor. Secondly, ordinary people's everyday religion has likewise become an important topic for many researchers. In this book, James Beckford, Inger Furseth and other prominent scholars present critical discussions and empirical studies of both political and everyday religion, and the editor, Pål Repstad, shows how these two

trends should enter into a closer dialogue. The book is essential for both students and experienced researchers in the sociology of religion.

Trotter, J. (2019). *The Jerusalem Temple in Diaspora: Jewish Practice and Thought during the Second Temple Period*. Leiden – Boston: Brill. ISBN: 978-90-04-40927-9

In *The Jerusalem Temple in Diaspora*, Jonathan Trotter shows how different diaspora Jews' perspectives on the distant city of Jerusalem and the temple took shape while living in the diaspora, an experience which often is characterized by complicated senses of alienation from and belonging to an ancestral homeland and one's current home. This book investigates not only the perspectives of the individual diaspora Jews whose writings mention the Jerusalem temple (Letter of Aristeas, Philo of Alexandria, 2 Maccabees, and 3 Maccabees) but also the customs of diaspora Jewish communities linking them to the temple, such as their financial contributions and pilgrimages there.

Everton, S. F. (2018). *Networks and Religion: Ties that Bind, Loose, Build-up, and Tear Down*. New York, NY: Cambridge University Press. ISBN: 978-1-108-40407-5

Social scientists who study religion generally believe that social networks play a central role in religious life. However, most studies draw on measures that are relatively poor proxies for capturing the effects of social networks. This book illustrates how researchers can draw on formal social network analysis methods to explore the interplay of networks and religion. The book's introductory chapters provide overviews of the social scientific study of religion and social network analysis. The remaining chapters explore a variety of topics current in the social scientific study of religion, as well as introducing a variety of social network theories and methods, such as balance theory, ego-network analysis, exponential random graph models, and stochastic actor-oriented models. By embedding social network analysis within a social scientific study of religion framework, *Networks and Religion* offers an array of approaches for studying the role that social networks play in religious belief and practice.

Kostiřová, Z. M. (2018). *Náboženství Mayů*. Praha: Nakladatelství Karolinum. ISBN: 978-80-246-3992-5

Syntetizující práce Zuzany Marie Kostiřové podává souborný, srozumitelný a aktuální přehled světového bádání týkajícího se mayského náboženství a fenoménů, které s ním bezprostředně souvisejí. Zdůrazňuje jeho regionální a partikulární charakter a snaží se uvést na pravou míru některá východiska a dosud nereflktované omyly, které se zabydlily ve světové mayistice. Text může sloužit laikům jako úvod do problematiky, vysokoškolským studentům jako učební materiál a expertům z příbuzných oborů jako komplexní příručka.

Kropáček, L. (2018). *Na cestě k porozumění Orientu a Africe*. Praha: Nakladatelství Karolinum.

ISBN: 978-3-030-03837-3

Studie zařazené v této knize představují reprezentativní průřez mnohostranným dílem předního českého orientalisty Luboše Kropáčka. Časovým rozpětím svého vzniku (od šedesátých let do současnosti) a tematickou šíří pokrývají velkou část Kropáčkovy života i všechny významné oblasti jeho badatelského zájmu (islamologie, arabistika, afrikanistika). Většinu tvoří již uveřejněné práce – rozptýlené a mnohdy špatně dostupné –, některé statě však vycházejí tiskem poprvé. Pro tento knižní soubor byly všechny doplněny stručnými úvody, které vysvětlují kontext vzniku a případné další souvislosti, rozšířen byl rovněž poznámkový aparát. Vedle religionistů a orientalistů kniha jistě zaujme i širší okruh čtenářů.